

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ И РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

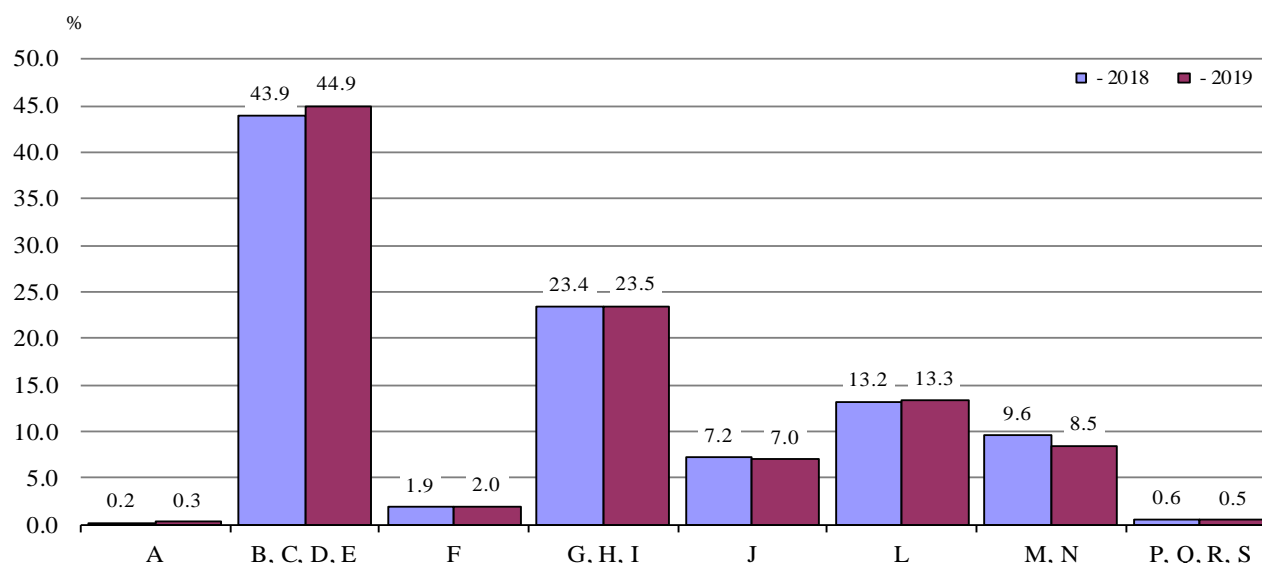
1. Преки чуждестранни инвестиции

По предварителни данни преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в нефинансовия сектор към 31.12.2019 г. възлизат на 25 427 млн. евро по текущи цени.

През 2019 г. най-голяма е стойността на направените преки чуждестранни инвестиции в промишлеността - 11 422 млн. евро. Следващ по обем на направените ПЧИ е секторът на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 5 978 млн. евро.

В структурата на преките чуждестранни инвестиции по икономически дейности през 2019 г. се наблюдава нарастване на направените инвестиции в промишления сектор, като относителният им дял се увеличава с 1.0 процентен пункт в сравнение с предходната година, докато относителният дял на ПЧИ в „Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности“ намалява с 1.1 пункта в сравнение с 2018 година.

**Фиг. 1. Структура на преките чуждестранни инвестиции в предприятията
от нефинансовия сектор по икономически дейности към 31.12.**



Икономически дейности по сектори (КИД - 2008)

A - Селско, горско и рибно стопанство

B, C, D, E - Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване

F - Строителство

G, H, I - Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство

J - Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения

L - Операции с недвижими имоти

M, N - Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности

P, Q, R, S - Образование; хуманно здравеопазване и социална работа; култура, спорт и развлечения; други дейности

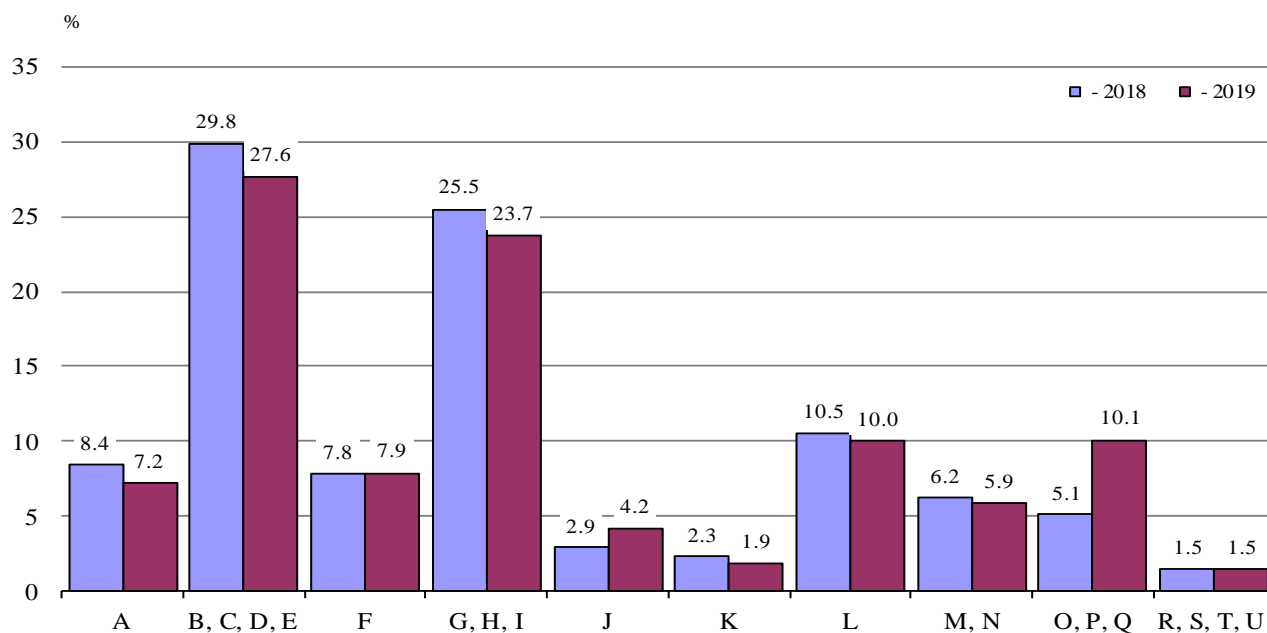
2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

По предварителни данни през 2019 г. разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) във всички сектори на икономиката са 21 769 млн. лв. по текущи цени.

Най-голям обем инвестиции в ДМА са вложени в промишления сектор - 6 000 млн. лева. Следващ по обем на направените инвестиции за ДМА е секторът на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 5 167 млн. лева.

През 2019 г. в структурата на разходите за придобиване на ДМА по икономически дейности се наблюдава спад на направените инвестиции в промишления сектор и сектора на услугите, като относителният им дял намалява съответно с 2.2 и 1.8 процентни пункта в сравнение с предходната година.

Фиг. 2. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи през 2018 и 2019 г. по икономически дейности



Икономически дейности по сектори (КИД - 2008)

A - Селско, горско и рибно стопанство

B, C, D, E - Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване

F - Строителство

G, H, I - Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство

J - Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения

K - Финансови и застрахователни дейности

L - Операции с недвижими имоти

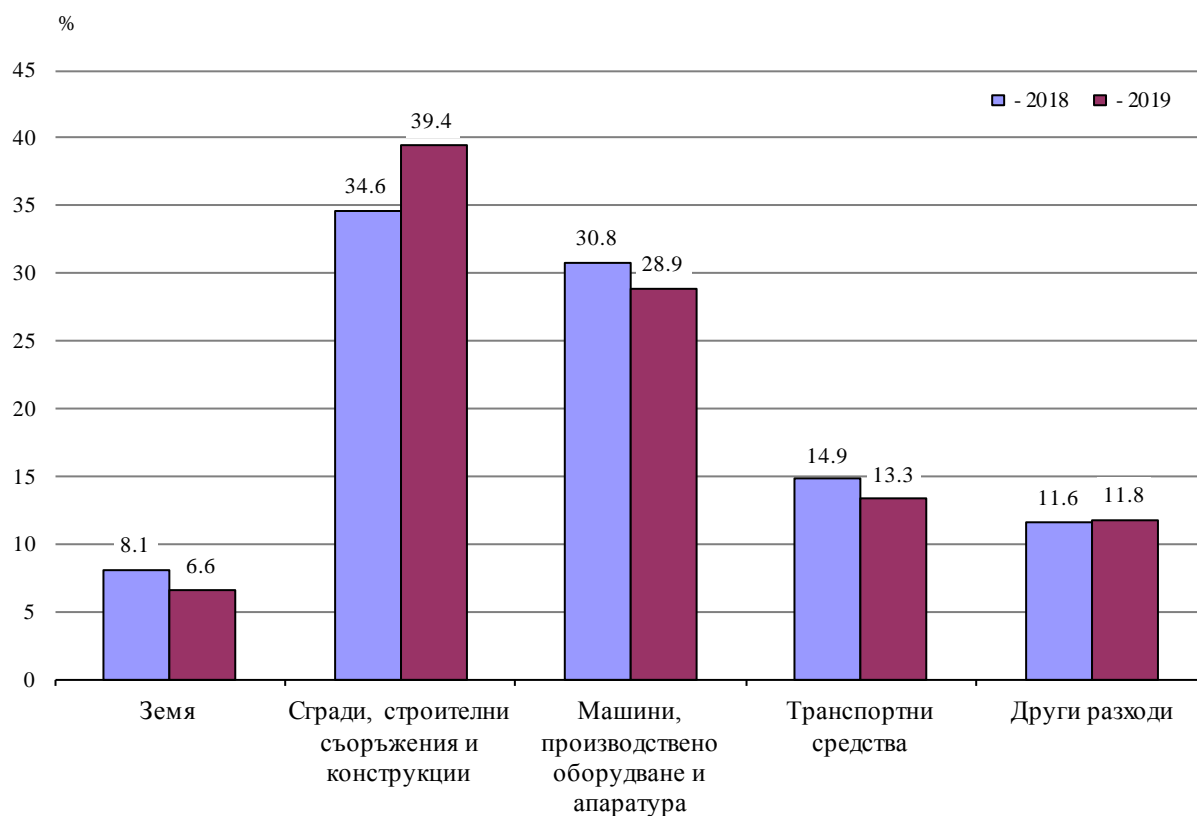
M, N - Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности

O, P, Q - Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност

R, S, T, U - Други услуги

През 2019 г. в структурата на разходите за придобиване на ДМА по видове се наблюдава нарастване на направените инвестиции в сгради, строителни съоръжения и конструкции, като относителният им дял се увеличава с 4.8 пункта в сравнение с предходната година.

Фиг. 3. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи през 2018 и 2019 г. по видове



Методологични бележки

Чуждестранна пряка инвестиция е всяко вложение, което включва дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие - резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Обемът на чуждестранната пряка инвестиция в инвестиционното предприятие се определя като сума:

- от чуждестранното участие в собствения капитал на предприятието;
- плюс размера на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати от чуждестранния инвеститор на инвестиционното предприятие;
- минус размера на неизплатената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати на чуждестранния инвеститор от инвестиционното предприятие.

Разходите за придобиване на ДМА през отчетния период включват фактически извършените разходи за закупуване на земя и за изграждане на сгради, строителни съоръжения и конструкции чрез възлагане и по стопански начин, за доставка и монтаж на ДМА, за закупуване на машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, за геоложки и хидроложки проучвания, за проучвателни и проектантски работи, обслужващи строителството, и други разходи, свързани с придобиването на ДМА.

В обема на разходите за придобиване на ДМА не се включват текущите разходи по поддържане на наличните ДМА.

Приложение

Таблица 1

Чуждестранни преки инвестиции в предприятията¹ от нефинансовия сектор към 31.12. по икономически дейности

(Млн. евро)

Икономически дейности (A10)	Код по КИД - 2008	2016	2017	2018	2019*
Нефинансови предприятия²		23509	24475	24920	25427
Селско, горско и рибно стопанство	A	84	68	54	64
Индустрия (с изкл. на строителството)	B-E	10120	10723	10935	11422
Строителство	F	609	626	463	514
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	G-I	5867	5714	5824	5978
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	J	1832	1687	1795	1790
Операции с недвижими имоти	L	3136	3152	3306	3391
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	M_N	1692	2325	2387	2152
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	O-Q	29	30	32	32
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	R-U	140	150	124	84

¹ Данните са по текущи цени.

² В обхвата на нефинансовите предприятия са включени всички сектори по КИД - 2008 с изключение на „Финансови и застрахователни дейности“, „Държавно управление“, „Дейности на организации с нестопанска цел“ и „Дейности на домакинствата“.

* Предварителни данни.

Таблица 2

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи¹ по икономически дейности

(Млн. левове)

Икономически дейности (A10)	Код по КИД - 2008	2016	2017	2018	2019*
Общо		17672	17629	19249	21769
Селско, горско и рибно стопанство	A	1316	1452	1622	1577
Индустрия (с изкл. на строителството)	B-E	5692	5484	5730	6000
Строителство	F	1075	1121	1503	1720
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	G-I	4745	4572	4910	5167
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	J	673	581	555	902
Финансови и застрахователни дейности	K	407	294	447	413
Операции с недвижими имоти	L	1552	1866	2019	2186
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	M_N	967	1068	1198	1273
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	O-Q	979	938	980	2206
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	R-U	266	253	285	325

¹ Данните са по текущи цени.

* Предварителни данни.